

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-12880/2013-ERU

V Jihlavě dne 23. října 2013

Č. j. 12880-3/2013-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. 11880/2013-ERU s obviněným, kterým je [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. o) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Obviněný, [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 71 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, provedl v květnu roku 2013 zásah do měřícího zařízení výr. č. 3465668 nacházejícím se v bytě č. 10 na adrese [REDAKCE], bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že otočil plynoměr, čímž došlo k propojení přívodu s odvodem, přičemž takto zapojené měřidlo nezaznamenávalo protékající plyn, dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- II. Dle ust. § 90 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 1 500 Kč** (slovy: jeden tisíc pět set korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14613.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 53 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), byl dne 6. září 2013 postoupen Městským úřadem Nový Bor, ve smyslu ust. § 58 odst. 3 zákona o přestupcích spisový materiál, č. j. [REDAKCE].

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh šetření

Dne 10. července 2013 oznámil Policii ČR pan [REDAKCE], že dne 2. července 2013 při mimořádném odečtu plynu v bytě č. 10 na adrese [REDAKCE], bylo zjištěno špatné zapojení plynoměru výř. č. 3465668, konkrétně otočení plynoměru, čímž došlo k propojení přívodu s odvodem, přičemž takto zapojené měřidlo nezaznamenávalo protékající plyn. Pan [REDAKCE] dále uvedl, že při jednání s panem [REDAKCE] (dále jen „obviněný“), obývajícím předmětný byt, došlo k doznání, že plynoměr otočil sám. Na místě došlo k přetěsnění plynoměru a následnému zajištění šroubení a číselníku.

K věci podal dne 10. července 2013 podle ust. § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, obviněný vysvětlení, přičemž uvedl, že začátkem května ve svém bytě otočil plynoměr, jelikož se dozvěděl, že by se při jeho otočení mělo ušetřit. Dne 2. července 2013 kontrola z RWE zjistila, že má plynoměr otočený a na základě tohoto zjištění obviněný dne 8. července 2013 plynoměr otočil do původního stavu.

Dne 23. července vystavila společnost RWE GasNet, s.r.o. obviněnému vyúčtování náhrady škody ve výši 5 825,25 Kč.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněný sám vypověděl policejnímu orgánu, že to byl on, kdo provedl na měřícím zařízení zásah bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v květnu roku 2013 plynoměr otočil. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě obviněný, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu

s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. V daném případě potvrdil sám obviněný, že plynoměr otočil záměrně za účelem úspory finančních prostředků. Lze tak konstatovat, že se jednalo o jednání úmyslné.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. o) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah do měřicího zařízení bez souhlasu provozovatele přenosové, přepravní distribuční soustavy v rozporu s ust. § 49, 71 odst. 5 nebo zasáhne do měřicího zařízení bez souhlasu jeho vlastníka v rozporu s § 78 odst. 3. Přestupek, kterého se měl obviněný dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy obviněný provede úmyslně zásah do měřicího zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též kritérium společenské nebezpečnosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Z ust. § 71 odst. 5 energetického zákona vyplývá, že se jakýkoliv zásah do měřicího zařízení bez souhlasu provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, ke které je měřicí zařízení připojeno, zakazuje. Tím, že obviněný v květnu roku 2013 plynoměr otočil, v důsledku čehož došlo k propojení přívodu s odvodem, přičemž takto zapojené měřidlo nezaznamenávalo protékající plyn, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 71 odst. 5 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. o) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření obviněného v dané věci, je nesporné, že obviněný si před provedením zásahu nevyžádal souhlas provozovatele přenosové soustavy, ani provozovatele distribuční soustavy.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Z vyjádření obviněného učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněný přestupek spáchal za účelem úspory finančních prostředků, a nikoliv k odvracení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného považuje za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženém v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédně správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na měřicím zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu distribučních zařízení a dále pak

také umožnění měření odběru plynu v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného spotřebitele). Obviněný přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na měřicím zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné oprávnění.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. Totéž platí, pokud se týče úmyslu přímého a nepřímého, respektive nedbalosti vědomé a nevědomé. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatel chtěl úmyslně otočit plynměr za účelem úspory finančních prostředků, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné plynové zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněný odběrné zařízení ohrozil, přičemž tímto jednáním způsobil škodu. Ohrožení odběrného zařízení a způsobení škody v přímé souvislosti s jednáním obviněného nehodnotí správní orgán jako příliš závažné, k čemuž správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněný se přiznal ke spáchání správního deliktu a po zjištění protiprávního stavu uvedl měřicí zařízení do stavu původního. Tyto skutečnosti zohlednil správní orgán jako polehčující. Úřad nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty též jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“. V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována

za finanční ohrožení podnikání či existence obviněného a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 1 500 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly